

October 10, 2011

Dear Michlalah Applicant,

A schedule of interview locations for 2012/13 Michlalah/Machal applicants with dates and deadlines is listed below. Michlalah representatives will also be conducting interviews in many New York and New Jersey schools (not listed here). Please check with your principal or Israel guidance department as to the date of the interview at your school or location closest to you. All applications must be received a full week before the interview or by the deadline of **Wednesday, December 1st**, whichever date is earlier.

The **entrance exam** is scheduled to be given throughout the U.S., Canada and England on **Wednesday, December 7, 2011**. *A sample of a previous exam is available below.*

<u>LOCATION</u>	<u>INTERVIEW DATE</u>	<u>APPLICATION DEADLINE</u>
STERN COLLEGE	Sunday, Nov. 20 2:30 pm - 4 pm	Nov. 14
LOS ANGELES	Sunday / Monday, Nov. 27/28	Nov. 21
SAN DIEGO	Tuesday, Nov. 29	Nov. 21
CHICAGO	Wednesday, Nov. 30	Nov. 21
W. HARTFORD, CT	Thursday, Dec. 1	Nov. 23
BROOKLYN	Sunday, Dec. 4, 10 am - 12:30 pm	Nov. 28
TORONTO	Monday, Dec. 5	Nov. 28
ATLANTA	Tuesday, Dec. 6	Nov. 29
BOCA RATON	Wednesday, Dec. 7	Dec. 1
MIAMI	Thursday, Dec. 8	Dec. 1
BROOKLYN	Sunday, Dec. 11, 10 am - 2 pm	Dec. 1
PHILADELPHIA	Tuesday, Dec. 13	Dec. 1
BALTIMORE/SILVER SPRING	Friday, Dec. 16	Dec. 1
MONSEY	Sunday, Dec. 18	Dec. 1

If you have any questions, please contact us at michlalahusa@aol.com or (845) 356-0664.

Cordially yours,

Dr. Devorah Rosenwasser
Dean

NAME: _____

בס"ד

מבחן כניסה מח"ל תשס"ט

SCHOOL: _____

נא לענות על כל השאלות בעברית

מן התחילת 2 1/2 שעות.

חלק א

חומש זמפרשים בנושא המון (שמות טז)

SAMPLE
OF PREVIOUS
ENTRANCE EXAM

1. קראי פסוקים א'-י' וכתבי 6 שאלות ענייניות או מחשבתיות שיש לך על פסוקים אלה. (מקור 1)

2. קראי רש"י לפס' א' (מקור 2) על איזו שאלה עונה ומה תשובתו (דיקי!).

3. חזקוני (א) "ויבואו כל עדת בני ישראל" - מלמד שלא חסר מהם איש. על איזה נס מדבר פה חזקוני ומאיזה מילה דייק זאת?

4. פס' ג - "מי יתן מותינו בידי ד' בארץ מצרים בשבתנו על סיר הבשר"

א. ר' חננאל - מי יתן מותינו, כלומר בשלושת ימי החושך שמתו בהם רשעי ישראל בארץ מצרים.

ב. מכילתא ומלבים - הלוואי ומתנו בשלושת ימי באפילה של מצרים דאם היו ממאנים לצאת היו מתים הרוגי ד'. "וטובים היו חללי חרב מחללי רעב"

ג. אברבנאל - מי יתן מותינו ביד ד' - אין אנו בועטים במלכות שמיים ולא סרים מאחורי ד' חלילה, אבל מי יתן מותינו ביד ד' באמונתו ובעבודתו בארץ מצרים בשבתנו על סיר הבשר באוכלינו לחם לשובע כי טוב היה לנו למות שם בעבודתנו מהיות במדבר השומם הזה בני חורין.

אילו שני מפרשים מסכימים בעקרון ועל מה בדיוק מסכימים?

הסבירי את הפסוק "טובים היו חללי חרב מחללי רעב", מה הכוונה במקרה שלנו במילים "חללי חרב" ומה המשמעות בדרך כלל?

איזה פרוש מתייחס לכל הפסוק - הסבירי את פרושו.

5. עייני במקור 3 בדברי המכילתא – האם בני ישראל אמרו אמת או שקר בדבריהם "בשבתינו על סיר הבשר באוכלינו לחם לשובע"? נמקי עמדתך לפי כל שיטה.

6. "כי הוצאתם אותנו" - מנחה בלולה תמיד היו חושדים שמשה ואהרון הוציאו אותם ממצרים בתחבולה ומיני כשפים כדי למלוך עליהם וזהו שאמרו "מי יתן... כי הוצאתם..." היה להם לומר: כי הוציא אותנו, אלא שחשדו את משה ואהרון.

א. על איזה שאלה עונה פה המנחה בלולה?

ב. עייני שוב בשאלות 4-6 וכתבי אלו מפרשים לדעתך דנים את בני ישראל יותר לכף חובה ואילו יותר לכף זכות. הסבירי מה החובה או הזכות לכל שיטה.

7. מכילתא: הנני מוריד לכם לחם מן השמיים - רשב"ג אומר בא וראה כמה חביבין ישראל לפני מי שאמר והיה העולם ולפי שהן חביבין עליו שינה להם מעשה בראשית, עשה להם עליונים תחתוניים, ותחתוניים עליוניים, לשעבר היה עולה לחם מן הארץ וטל יורד מן השמיים, ועכשיו נתחלפו הדברים התחיל הלחם יורד מן השמים והטל עולה מן הארץ.

א. הסבירי מדרש זה.

ב. כתבי עוד ניסים הידועים לך במן. (3 לפחות).

8. "למען אנסנו הילך בתורתי אם לא".

א. מה השאלה הגדולה במילים אלה?

ב. הסבירי לפי רש"י, רשב"ם וספורנו, השווי בין הפרשנים. (מקורות 4,5,6)

ג. איזה פרוש מצא חן בעייניך ביותר ומדוע?

9. עייני בפרוש ראב"ע הקצר (מקור 7 לפס' ה) " ופלא המן הגדול מכל פלא" - מדוע? פרטי.

10. והיה משנה (פס' ה) מה היה מיוחד בלקיטת המן ביום השישי לשיטת הרשב"ם. (מקור 8).

11. עני בפרוש ר' בחיי (מקור 9) למען אנחנו הילך בתורתו אם לא"

א. לאיזו שיטה מהנ"ל דומה עמדתו במשפט הראשון.

ב. מי לא צריך את הניסיון? מה עיקר מטרת הניסיונות?

ג. מדוע מנסה ד' דווקא צדיקים?

ד. מה מטרת הניסיונות לכל בני אדם? הדגימי והסבירי.

12. המן הוא אחד הדברים שנבראו בערב שבת בין השמשות. כתבי לפחות עוד 4 דברים שנבראו אז. האם ידוע לך מיוחד דברים אלה? הסבירי.

13. עייני בפס' ח' : א. מה ההבדל בין נתינת הבשר והלחם?

ב. כיצד מסבירים רש"י וספורנו את ההבדלים (מקורות 10-11) הסבירי יפה את הדברים.

14. מפרשים מקשים מדוע לא נענשו כאן על שאלת הבשר כפי שנענשו בקברות התאוה, האם תוכלי לנסות לענות לשאלה זו?

חילך לאורייתא!

אגף מקלוג (שנת 56) - סיון ה'ת"ו
(2) ע"ב

1

טז (א) בחמשה עשר יום, נתפרש היום של חנייה זו⁴⁷. לפי שכו ביום כלתה התורה שהוציאו ממצרים והוצרכו למן, ללמדנו שאכלו משירי הבצק ששים ואחת סעודות⁴⁸, וירד להם המן בששה עשר באייר, ויום א' בשבת היה, כדאיתא במסכת שבת⁴⁹.
46 מכלתא רסע פ"א. 47 מכלתא שם. 48 פירוש רבערב ט"ו בניסן אכלו ממצרים, ובשחרית של ט"ו בניסן יצאו ובצק עמהם ואכלו ממנו עד לעת ערב של ט"ו באייר, ממילא הוא ס"א סעודות. וירד המן בבקר של ט"ו באייר, והנה אכלו מבצק שהוציאו ממצרים ס"א סעודות (דברי דוד). 49 טו ב.

טז * ויסעו מאילם ויבאו כל-עדת בני-ישראל אל-מדבר-סין אשר בין-אילם ובין סיני בחמשה עשר יום לחודש השני לצאתם מארץ מצרים: וילינו כל-עדת בני-ישראל על-משה ועל-אהרן במדבר: ויאמרו אלהם בני ישראל מיתן מותנו ביד-יהוה בארץ מצרים בשבתנו על-סיד הבשר באכלנו לחם לשבע כי-הוצאתם אתנו אל-המדבר הזה להמית את-כל-הקהל הזה ברעב: ויאמר יהוה אל-משה הנני ממטיר לכם לחם מן-השמים ויצא העם וילקטו דבר-יום ביומו למען אנפנו הילך בתורת אס-לא: והיה ביום הששי והכינו את אשר-יביאו והיה משנה על אשר-ילקטו יום ויום: ויאמר משה ואהרן אל-כל-בני ישראל ערב וידעתם כי יהוה הוציא אתכם מארץ מצרים: ובקרו וראיתם את-כבוד יהוה בשמעו את-תלנותיכם על-יהוה ונחנו מה כי תלונו עלינו: ויאמר משה בתת יהוה לכם בערב בשר לאכל ולחם ולחם לשבע בשמע יהוה את-תלנותיכם אשר-אתם מלינם עליו ונחנו מה לא-עלינו תלנותיכם כי על-יהוה: ויאמר משה אל-אהרן אמר אל-כל-עדת בני ישראל קרבו לפני יהוה כי שמע את תלנותיכם: ויהי כדבר אהרן אל-כל-עדת בני-ישראל ויפנו אל-המדבר

(3) מכלתא

בשבתנו על סיד הבשר, באכלנו לחם לשבע רבי יהושע אומר, תאבנים היו ישראל לאכל (מכילתא) ביאור דבריו, על פי מה שאמרו בשמו"ר פט"ז — ד', וז"ל, במצרים היו משועבדין ישראל פי שנה, והיה המצרי הולך במדבר, ותופס איל או צבי ושוחטו ושופת את הסיר ומבשל ואוכל, וישראל רואין ולא טועמין, שנאמר בשבתנו על סיד הבשר באכלנו לחם לשבע, לא כתיב באכלנו מסיר הבשר, אלא בשבתנו, שהיו אוכלים לחמם בלא בשר ע"כ, וזהו מה שאמר רבי יהושע, תאבנים היו ישראל לאכל בשר, אבל לא ניתן להם, וזהו ביאור הכתוב, מי יתן מותנו בארץ מצרים בשבתנו על סיד הבשר, כלומר אף שהיינו יושבים על סיד הבשר ותאבנו לאכול ממנו, ולא אכלנו ממנו דבר, מ"מ היינו אוכלים לחם לשבע, משא"כ כאן, שאפילו לחם לא ניתן לנו (ד"ע, זה ינחמנו).

(4) (ד) דבר יום ביומו, צורך אכילת יום ילקטו ביומו, ולא ילקטו רש"י היום לצורך מחר⁵⁴. למען אנפנו, כי אנפנו הילך בתורת, אם ישמרו המצות התלויות בו: שלא יתירו ממנו, ולא יצאו בשבת ללקט.

54 מכלתא רסע פ"ב טרכי אלפז המדעי.

עוד איתא במכילתא, רבי אלעזר המודעי אומר, עבדים היו ישראל למלכים במצרים, יצאו לשוק נוטלין פת בשר ודגים וכל דבר, ואין כל בריה מוחה בידם, יוצאין לשדה, אוכלין ענבים תאנים ורימונים, ואין בריה מוחה בידם ע"כ.

(5) רשב"ם (ד) ויצא העם וילקטו דבר יום ביומו, אף אם יתכוונו ללקוט הרבה לא ימצאו כבתים אלא דבר [יום] ביומן כדכתי' וימדדו בעומר וגו' איש לפי אכלו לקטו (להלן פסוק יח). למען אנפנו, מתוך שבכל יום ויום עיניהם תלויות למונותיהם אלי²⁷, מתוך כך יאמינו כי יילכו בתורת כמו שמפורש בפרשת והיה עקב ויען וירעיבך [וגו'] (דברים ה ג).

(7) מכלתא רסע פ"ב

יום⁷⁶, כי מחר בבקר המטיר המן, ואמר והיה ביום הששי, ופלא המן גדול מכל פלא, בעבור שעמד זה הפלא ארבעים שנה, כי רובי הפלאים הם לעתם, ועשרה נסים יש בו, האחד ירדתו והשני היותו סביב למחנה לברו, והשלישי העתקתו עמהם ממסע אל מסע, והרביעי שימט בחום השמש, ולא ימס אשר לקטו. והחמישי לא העדיף המרובה והממעיט לא החסיר, והששי משנה ביום הששי, שביעי ולא הבאיש לילה יום, שמיני ושני טעמים יש לו, והוא גם התשיעי, כי כן הכתוב במקום אחר אומר כטעם לשד השמן (במדבר יא ח) וכתוב אחר אומר כצפיהית ברבש (להלן פסוק לא), והנכון שהוא כצפיהית, אם איננו מבושל. רק המבושל בפרור כטעם לשד השמן, והנס העשירי שעמד לדרווח ולא הבאיש, וכדורש⁷⁷ שבזכות משה בא המן, ובזכות אהרן הענין, גם בזכות מרים הבאר, והנה אכלו ישראל את המן שמונה ושלשים יום אחרי מות משה⁷⁸, ועל דעתו כי הענין לא היה עליהם

(6) ממטיר לכם לחם, מוח⁵⁵. למען אנפנו הילך בתורת, כשיהיה ספורנו מחפרנס שלא בצער, כאמרם ז"ל⁵⁶ "לא נתנה תורה לדרוש אלא לאוכלי המן".

55 לחם משמע "מוח" ולא דוקא לחם חטה אלא גם "לחם מן השמים", המן, השהו ראביע רמב"ן. 56 מכלתא רסע פ"ב.

(8) רשב"ם (ה) והכינו, את אשר תאפו אפו ואת אשר תבשלו בשלו (להלן פסוק כג). והיה משנה, אפ"י שבכל יום לא מצאו אלא עומר לגולגולת, ביום הששי ימצאו כפליים, שני העומר לאחד.

page 4

לשבוע²⁶. [למען] אנסנו הילך בתורתו אם לא. למדך הכתוב שכל מי שמזונותיו מרווחין הוא חייב לעסוק בתורה. זהו שאמר: למען אנסנו הילך בתורתו אם לא. וזהו שזכתה תורה מתנות כהונה להכהנים והלויים. והן התרומה והמעשרות, והוא שכתוב: ויאמר לעם ליושבי ירושלים לתת מנת הכהנים והלויים למען יחזקו בתורת ה' ²⁷, וכנגד מתנות

כהונה תקנו. מתנות לחכמי ישראל המתעסקים בתורה²⁸, שנאמר: היתה כאניות סוחר ממרחק תביא להמה²⁹. ודע שעיקר הנסיון שהקב"ה מנסה את בריותיו הוא כדי לפרסם את האמונה באשר הוא יתברך גומל את הצדיקים ומעניש את עוברי רצונו, ואין הנסיון צריך לעצמו יתברך כי הוא יודע העלומות לב, אבל הוא להודיע לבריות העולם שאינן יודעים, ומטעם זה מנסה הקב"ה את הצדיקים, שנאמר: ה' צדיק יבחן³⁰, כדי שיתפרסם מזה גודל חיוב העבודה בעמדו על הנסיון, ומצינו גם כן שהקב"ה מנסה לכל בני אדם, העשירים והעניים על דרך השכר והעונש, מנסה את העשיר היאך יתנהג בעשרו ובטובת שהשפיעו אם יתן צדקה אם לא, גם את העני אם יסבול עניו ורישו שלא יהליש ממנו כח יראתו או אם יבעט בו, ואין צריך לומר הנפש בגוף שהיא באה בתוכו לנסיון כדי לנסות את האדם אם ימשיך גופו אחר עצת נפשו, או ימשיך נפשו אחר תאוות גופו, ובכל הענינים האלה אשר האדם מתנסה בהם תתפרסם לבריות אמונת התורה בעונש ושכר, ויתקדש שם שמים בעולם ויכירו שכר העבודה והמצוה שהוא ית' גומל את האדם או מענישו בעולם הזה ובעולם הבא, הכל לפי המעשים²⁰.

11 קמ"ו

סולנו

10

(ח) בשר לאכל, ולא לשבוע, למדה תורה דרך ארץ שאין אוכלין בשר לשובע⁶¹. ומה ראה להוריד לחם בבקר ובשר בערב, לפי שהלחם שאלו כהוגן, שאי אפשר לו לאדם בלא לחם, אבל בשר שאלו שלא כהוגן שהרכבה בהמות היו להם, ועוד שהיה אפשר להם בלא בשר, לפיכך נתן להם בשעת טורח שלא כהוגן⁶². אשר רש"י אתם מלינים עליו, את האחרים, השומעים אחכם מתלוננים. (ט) קרכו, למקום שהענן ירד⁶³.

(ח) ויאמר משה בתת ה' לכם, אמר משה מה שהתפללנו⁶¹ שיתן ה' לכם המזון בערב, כענין שהדעו שהאל יחברך הוציא אתכם, רצונו שיתן לכם בערב בשר לאכול, ולא לשבוע כמנהג המצרים אשר אין לפניהם בלתי אם גוייהם, ושכבקר יתן לכם לחם בלבד לשבוע, שיהיה מספיק די שבעכם⁶². בשמוע ה' את תלונותיכם, ומה שהתפללנו⁶³ שתוארו את כבוד ה', רצונו שיתן לכם אלה בענין שיראה לכם שתלונותיכם הם עליו, ושהוא שמע את תלונותיכם.

61 פסוק ו. 62 מוסף לבאר להם שלא ימלאו טרסם בבשר ולחם להנאתם, רק מעט מהבשר ורש"י צ"פ וזל"ן פר אן ולחם מספיק למחייתם, על דרך שפירש "צדיק אוכל לשבע נפשו" (משלי י"ג כה), שהוא אוכל רק המוכרח להשביע את נפשו ולהחיותו, וזה כותב "לשבע". 63 פסוק ז.

שם _____
בית הספר _____

יש לענות על כל השאלות בעברית

נא לענות על השאלות בטופס המבחן עצמו

מבחן כניסה למכללה – תשס"ט

חלק א' – ידיעות כלליות

(I השלימי (נא לענות על 25 שאלות)

- 1) שלש שנים ראשונות אחרי נטיעת העץ פירותיו הם: _____
- 2) ברכה מעין שלש נקראת גם: _____
- 3) אומרים שבע פעמים לפני תקיעת שופר: _____
- 4) האנשים החיבים בברכת הגומל: _____
- 5) ימים שגומרים בהם את ההלל: _____
- 6) הפיוט שזכר ר' אמנון ממגנצא והנאמר בר"ה ויוכ"פ נקרא: _____
- 7) יום שאחרי הרגל נקרא: _____
- 8) סימני כשרות בבהמה טהורה: _____
- 9) מסילת ישרים נכתב על ידי: _____
- 10) קרבן מיוחד שהביאו בחג השבועות: _____
- 11) ארבע חלקי השולחן ערוך הם: _____
- 12) שלשת הימים שלפני מתן תורה נקראים: _____
- 13) אוכל שמבשלים ומכינים ביו"ט נקרא: _____
- 14) כשיש להפך את סדר המילים בפסוק כדי להבינו: _____
- 15) החלק מתורה-שבעל-פה שאין לו שום מקור בתורה שבכתב נקרא: _____
- 16) אנשי כנסת הגדולה כתבו: (4) _____
- 17) אומרים ברוך שם כבוד מלכותו בקול רם ב: _____
- 18) הנהגנו את בני ישראל 40 שנה: (5 דוגמאות) _____
- 19) בית ראשון חרב על ידי _____ ובית שני על ידי _____

- (20) שינוי מצוה לזמן מוגבל על ידי נביא או סנהדרין נקרא: _____ דוגמא _____
- (21) שעת שמד היא תקופה בה: _____ דוגמא _____
- (22) מקומות בהם היה המשכן: (5) _____
- (23) הכוזרי נכתב על ידי: _____
- (24) מדרש הלכה על ויקרא נקרא: _____
- (25) מדרש הלכה על במדבר דברים נקרא: _____
- (26) שבע נביאות הן: _____
- (27) נשים חייבות בקדוש בשבת כי: _____
- (28) נשים חייבות במקרא מגילה כי: _____
- (29) תקופת חז"ל הסתיימה ב: _____
- (30) נביאי בית שני היו: (3) _____
- (31) מדה מ-13 מידות הבנויה מהשואת שני ענינים: _____
- (32) שלש עשרה מידות רחמים הן: _____

II השלימי את הפתגמים הבאים: (נא לענות על 18)

- (1) אל תהיו כעבדים _____
- (2) אין גוזרים גזירה _____
- (3) חייב אדם לברך _____
- (4) אין אדם יודע _____
- (5) שקר החן _____
- (6) אינו דומה מי ששונה פרקו _____
- (7) בשלשה דברים אדם ניכר _____
- (8) אין בן דוד בא אלא _____
- (9) חביבים דברי סופרים _____
- (10) מי שטרח בערב שבת _____
- (11) אל תסתכל בקנקן _____
- (12) אביו הביאו לחיי _____
- (13) אפילו חרב חדה _____
- (14) אם אין אני לי מי לי _____

- 15) כל המלמד את בן חברו _____
- 16) אלמלא מוראה של מלכות _____
- 17) נוח לו לאדם שיפיל את עצמו _____
- 18) עד שלא שקע שמשו _____
- 19) אין ברכה מצויה _____
- 20) אבות אכלו בוסר _____
- 21) הוי מתלמידי של אהרן _____
- 22) מכל מלמדי השכלתי _____
- 23) כל המלמד את בן _____

3) מה משותף לכל קבוצה: (נא לענות על 12)

- 1) איכה, רות, קהלת, שיר השירים: _____
- 2) חרטה, וידוי, עזיבת החטא, קבלה לעתיד: _____
- 3) רבינא, רב אשי, רש"י, תוספות: _____
- 4) הט"ז, מגן אברהם, הב"ח, הש"ך: _____
- 5) מעיל, ציץ, חושן, אפוד: _____
- 6) מלכה, נועה, חגלה, תרצה: _____
- 7) מתן תורה, שבת, עמלק, מעשה מרים: _____
- 8) פרוש למשנה, מורה נבוכים, היד החזקה, ספר המצוות: _____
- 9) הפרשת חלה, תרומה גדולה, ראשית הגז, בכורים: _____
- 10) סוכה, תפילין, ציצית, ארבע מינים: _____
- 11) לחם משנה, כסף משנה, מגיד משנה, ראב"ד: _____
- 12) רבינו תם, רשב"ם, ר' יצחק, ריב"ם: _____
- 13) נחום, יואל, חבקוק, מלאכי: _____
- 14) שמגר בן ענת, אבצן, יפתח, גדעון: _____
- 15) אלישבע, נחשון, עמינדב, איתמר: _____
- 16) תפילה זכה, כל נדרי, נעילה, ספר העבודה: _____